

Příloha č. 3 k zápisu jarního oborového setkání, květen 2008

DISKUSE SE ZÁSTUPCI ZE SFŽP, PETREM ŠTĚPÁNKEM, KARLEM JECHEM

Diskuse se zástupci SFŽP se týkala možností financování měkkých projektů z operačních programů.

Petr Štěpánek (SFŽP): SFŽP vzniklo v r. 1991. Prostředky SFŽP získává výběrem peněz od znečišťovatelů. Od roku 2004 je jeho role upozaděná. 150 miliard v operačních programech. Velká část peněz se stěhuje do operačního programu. Výhodou je více peněz. Obecný tlak, aby se vytáhlo co nejvíce prostředků z evropských zdrojů; jednou z podmínek je 4 % kofinance všech projektů.

Operační program zahrnuje: vodu, emise, obnovitelné zdroje, odpady, průmyslové zdroje, EVVO, ochranu krajiny. Štěpánek uvedl, že v první výzvě byly schváleny tři projekty EVVO. Rovněž upozornil, že se peníze z fondu zneužívaly.

Projekty podávané na SFŽP měly špatnou pověst. Proto příloha č. I byla ke 30. 4. 2008 zrušena. Bude však opět obnovena s novými parametry a objektivními kritérii pro schvalování. Bude vytvořen ceník pro techniky (např. kolik stojí webová stránka, atd.). Příloha č. I bude nastavena znovu podle následujících pravidel:

- kritéria hodnocení a indikátory obdobné jako např. v NROS - přesně kvantitativně uvést, pro koho to dělá, kolik spotřebuje papírů atd.
- na základě jaké poptávky tak žádá
- poptávková výběrová řízení, uznatelnost nákladů
- komplementarita k evropským fondům (nemůže se platit něco, co se dá zrealizovat z evropských peněz). Nesouhlas s Pavlem Činčerou, že by měla fungovat konkurence mezi donátory.

Cílem těchto změn je, aby z fondu byly placeny projekty, které jsou smysluplné.

V letošním roce schválila rada pouze 5 projektů, bude svolána mimořádná rada fondu na 19. června, aby bylo možné schválit i další projekty, u kterých chyběly některé z podkladů (žadatelé byli vyzváni o jejich doplnění).

Tomáš Kažmierski (MŽP): MŽP mělo dávat doporučení k projektům schvalovaným SFŽP. Kažmierski hájil MŽP, které neschvalovalo samotné projekty, ale pouze jejich realizovatelnost. Nový systém bude sice zpřísněný, ale více transparentní a spravedlivý. Fond byl v minulosti málo využíván ze strany NNO, teď bude stanoven konkrétní termín pro předkládání, což dříve nebylo (dříve se žádosti předkládaly průběžně).

Kateřina Ptáčková (ZK): Zda je zveřejněn harmonogram pro předkládání výzev?

Petr Štěpánek (SFŽP): Do září by měl být zveřejněn. SFŽP bude o tom ZK informovat.

Pavel Franz (EPS): Formuláře vyhovovaly pouze investičním záměrům. NNO peníze z fondu nevyužívaly, neboť nabyly dojmu, že jsou tam omylem. Všichni uvítají snížení byrokracie a zároveň předvídatelnost a transparentnost celého procesu přidělování peněz z fondu. Rovněž upozorňuje na komplikace s úředníky, především pak na jejich neochotu vyjít vstříc např. při vyplňování nesmyslných formulářů.

Petr Štěpánek (SFŽP): Budou nové formuláře. Změna v poskytování informací - všechna hodnotící kritéria, bodová hodnocení budou veřejná.

Hana Chalupská (Veronica): EK doporučila, aby byly z operačního projektu placené i měkké projekty, kam to postoupilo?

Petr Štěpánek (SFŽP): Ze sedmé prioritní osy (42 mil EUR) by se neměly platit provozní náklady, na to jsou jiné programy.

Tomáš Kažmierski (MŽP): EK potvrdila, že z této prioritní osy lze financovat ekoporadenství. Z technické asistence se zpracuje projekt (jaká je kapacita ekoporaden), za rok se vrátíme k tomuto tématu znova, až budou výsledky z této studie. Na základě studie se bude aktualizovat implementační dokument. Měla by být následně vyčíslena částka určená na ekoporadenství. Je možné, že část peněz bude využita na jinou činnost. Každé environmentální středisko bude muset fungovat zároveň jako ekoporadna.

Hana Chalupská (Veronica): Vybudovaly se sítě organizací v krajích, které po tuto dobu zůstanou ve vzduchu, je možné, že následně zaniknou. A za čas už tu nikdo nebude. Bonus spočívá v tom, že spolupráce je již navázána a bude přerušena. V rámci operačního programu na to není prostor. Pokud finance na EVVO nebudou poskytnuty teď, velká část organizací zanikne a pak se zase bude začínat znovu.

Karel Jech (SFŽP): MŽP chystá veřejnou zakázku na podporu ekoporadenství. SFŽP vypsal 14 výběrových řízení na poradenství v krajích, které by poskytovaly poradenství starostům malých obcí, jak se orientovat ve všech 24 operačních programech, jak žádat na SFŽP z prioritních os atd. Z NNO se nikdo bohužel nepřihlásil.

Petr Štěpánek (SFŽP): Budou rádi, když se NNO budou hlásit, protože tam není tak velký prostor pro zneužití.

Hana Chalupská (Veronica): Zdůrazňuje, že teď vzniká něco, co nemá návaznost na stávající systém.

Tomáš Kažmierski (MŽP) MŽP bude zveřejňovat výběrové řízení na veřejnou zakázku 5 milionů korun. 16. dubna vláda schválila plán pro ekoporadenství, který bude fungovat na bázi operačního programu. Bude potřeba udělat dohodu mezi MŽP a fondem, jak tuto situaci řešit.

Petr Štěpánek (SFŽP): K procesu schvalování jednotlivých projektů. Základní hodnocení přicházelo z MŽP z oddělení environmentálního vzdělávání. Iniciativně přizvali navíc externí hodnotitele, kteří byli vybráni i z řad NNO.

Karel Jech (SFŽP): Na fondu nebyla zkušenost s hodnocením měkkých projektů, formuláře byly příliš technické (na metry položeného potrubí atd.) - pro investiční projekty. Současný návrh se blíží ke grantovému způsobu hodnocení. Cílem je vzdálit se od typových projektů. Hodnotiteli jsou zástupci MŽP, zástupci národní sítě zdravých měst, ale i vysokoškolští pedagogové, kteří přednášejí např. sociální ekologii na fakultách. Problémy má i MŠMT, které dělalo letos dvě grantová kola. Letos by měla proběhnout konference na hodnocení měkkých projektů. Akce je určena především zástupcům z MŽP, MŠMT, fondu.

Petr Štěpánek (SFŽP): MŽP předkládá posudek, dále jsou posudky 2 hodnotitelů, a potom hodnocení na fondu. Následně se sejde celá rada (u národních programů). Názory hodnotitelů se liší - nově bude zavedeno, že se hodnotitelé následně sejdou a budou konfrontováni.

Externí hodnotitelé budou placeni, zprávy budou muset mít vypovídající hodnotu, a proto projdou hodnotitelé školením. V plánu jsou dvě výzvy ročně. Dříve nebylo stanoveno, co je uznatelný, neuznatelný náklad (stanoveny interním předpisem) - nyní bude zveřejňováno.

Pavel Franz (EPS): Bude vyžadováno stanovisko krajů?

Karel Jech (SFŽP): Ano, např. pod broumovskými stěnami je vzdělávací středisko. V případě vzniku nového střediska je důležité stanovisko kraje. Zvážení smysluplnosti existence dalšího střediska ve stejném místě. Nebo připadá v úvahu STEP, která by to mohla rovněž posoudit.

Petr Štěpánek (SFŽP): K dispozici je celkem 5 posudků, tak pokud kraj bude chtít prosadit vlastní záměry, tak by to mělo být při zhodnocení rozeznatelné.

Karel Merhaut (LEA): Obecně vítá zprůhlednění celého systému

Kateřina Ptáčková (ZK): Budeme očekávat zveřejnění první výzvy na podzim 2008.